

Tisková zpráva

Fyziologický ústav AV ČR otevřel dokořán dveře laboratoří i zvědavé mysli svých návštěvníků

Letošní Den otevřených dveří ve Fyziologickém ústavu Akademie věd České republiky se blýskl několika novinkami, které vtáhly mladé návštěvníky do dění v laboratořích a postavily je zábavnou formou do rolí experimentátorů nebo naopak zkoumaných objektů. Z řady nabídek se největšímu zájmu těšil „Memory park“ Oddělení fyziologie paměti. Místo myšek a bílých potkanů si studenti středních škol i další mladší i starší návštěvníci vyzkoušeli 10 testů nejen mechanické paměti, ale i orientace v prostoru. Jen nemuseli plavat v kulatém vodním Morrisově bludišti s čumáčkem nad vodou, ale bloudili ve virtuálním prostoru a mnozí měli co dělat, aby se vyrovnali svým zvířecím kolegům v zapamatování si cesty a nalezení záchranného ostrůvku. A co když náhle zmizely všechny prostorové orientační značky, nebo se musel najít skrytý cíl, když se s vámi otáčí plošina ve virtuální místnosti? Zdá se, že v náročném testu zapamatování pořadí čísel a sérií obrázků byly trochu lepší dívky, ale v jiném testu, tzv. mentální rotaci vynikali spíše chlapci, kteří mají většinou dobrou prostorovou orientaci a jak známo, v dospělosti se chlubí lepším zaparkováním auta. Ale chce to další výzkum, možná až napřesrok, při dalším Dnu otevřených dveří a ještě větším počtu účastníků.

Jiný test, který si návštěvníci také vyzkoušeli (orientace se zavázanýma očima) ukázal, jak se studují mozkové oblasti, které nahrazují zrak ve vnímání okolního světa a slouží k navrhování lepších pomůcek pro nevidomé.

Pro budoucí pošťáky nebo letecké navigátory je důležité nejen rozpoznání známých míst, ale i jak rychle se dokáží rozhodnout, jestli budovu nebo místo na fotografii znají. A tak další test prověřil, jak se u návštěvníků konfrontovaly viděné obrazy různých objektů z okolí s tím, co už mají, nebo nemají uloženo v paměťových centrech. Právě role důležitého elektroencefalografického tzv. theta mozkového rytmu (asi 10x za sekundu) se na Fyziologickém ústavu AV ČR v současnosti studuje. Výpadek této konfrontace uložených obrazů a prostoru u starších pacientů s Alzheimerovou chorobou vede k jejich dezorientaci.

O návštěvu „Memory parku“ byl takový zájem, že se v něm studenti střídali nejen při dopolední a odpolední části prohlídky, ale instruktoři zorganizovali ještě jeden turnus navíc. Rozhodli se rovnou na místě, že ho určitě příští rok během dalšího Týdne vědy a techniky zpřístupní i pro více zájemců.

Samozřejmě jsme nabídli návštěvníkům i mnoho dalších témat včetně prohlídek samotných laboratoří (viz přílohy). Otevřen byl i INFOBAR s povídáním o informačních

databázích, o hodnocení vědeckých časopisů a o významu odborných knihoven pro vědce i studenty vysokých škol. V rámci biochemického výzkumu jsme pořádali pro milovníky soutěží závod dvojic v rychlosti a přesnosti pipetování se sladkou odměnou, zaštitěný firmou Eppendorf. Zážitků bylo mnoho a my jsme měli radost, že se DOD líbil všem téměř dvěma stům návštěvníků. Věříme, že se s mnohými z nich setkáme už jako s vysokoškoláky a mladými kolegy, kteří naváží na šedesátiletou historii ústavu, jehož založení 1. ledna 1954 si v roce 2014 připomeneme.

Nakonec dejme slovo jedné účastnici z gymnázia v Chrudimi. Napsala: „Den otevřených dveří jsme si na Fyziologickém ústavu moc hezky užili, máme z celého dne jen ty nejlepší dojmy. Všichni byli ochotní (i pán na vrátnici) a hezky se nám věnovali. Témata byla vybrána opravdu zajímavá, jen škoda, že nebylo víc času. Získali jsme nové poznatky, přehled o oboru a... inspiraci. Doufám, že se nám podaří další rok dorazit znovu. Děkujeme a přeje, ať se vám daří ve vědě i jinak!“

Za takové pěkné přání srdečně děkujeme a těšíme se za rok na shledanou.

František Vyskočil
P.R. FGÚ AVČR

Mentální rotace tvaru:

